ІСТОРІЯ №7

Рівноправна участь жінок і чоловіків у прийнятті рішень – запорука справедливого місцевого самоврядування

Асоціація міст України змінила політику формування Правління та підбору фахівців, включивши до неї принцип ґендерного балансу. На власному прикладі Асоціація показує територіальним громадам, як забезпечити рівні можливості для участі жінок і чоловіків у процесі прийняття рішень.

Кількість і склад членів керівного органу Асоціації міст України (АМУ) впродовж 20 років її існування постійно змінювалися. Проте обов'язкової статутної квоти щодо участі жінок в управлінні організацією не було.

Серед 564 членів АМУ 2013 року головами лише 24 місцевих рад були жінки. Подібна ситуація й у Верховній Раді України. Серед 450 народних депутатів сьомого скликання (12 грудня 2012 – 28 жовтня 2017) тільки 43 жінки.

Ці два приклади відображають сучасну українську реальність – досі жінки залишаються дискримінованою суспільною групою, усунутою з окремих професійних секторів.

Їх практично витіснено з керівних функцій у житті країни – жінок мало у політиці та на керівних посадах в органах влади всіх рівнів. І ця ситуація залишається стабільною з року в рік.

Міста – члени Федерації канадських муніципалітетів (ФКМ), що є аналогом Асоціації міст України, вже давно зрозуміли важливість паритетного представництва жінок у керівних органах. Міста з високою економічною та політичною активністю жінок мають більше шансів протистояти кризам. Диверсифікована місцева економіка з рівнозначними можливостями для жінок і чоловіків може краще реагувати на економічні потрясіння. А участь жінок у місцевому управлінні економічно вигідна в перспективі розвитку територіальних громад.

*Тамара Огородова, депутат Запорізької міськради, заступник голови районної держадміністрації зазначає: «**Якщо запитати у чоловіка, чи є в Україні нерівність, він відповість, що нерівності немає. Скаже, що ніхто не заважає жінкам іти у владу, політику. Проте у парламенті жінок менше 10%. Виходить, лише чоловіча половина населення розподіляє фінансування, приймає закони. Жінок, на жаль, не включено у цей процес. І найбільшою проблемою є те, що пересічні громадяни часто не усвідомлюють важливості участі жінок у політиці та управлінні. Жінки мають інше бачення, використовують інші підходи, і це сприяє підвищенню ефективності прийняття рішень**»*

Тому Комітет із забезпечення участі жінок у місцевому самоврядуванні, який діє у ФКМ з 2005 року, своїм ключовим завданням визначив підтримку рівноправної участі жінок і чоловіків у місцевому управлінні. Члени Комітету усвідомлюють, що рівне включення обох статей у всі сфери життєдіяльності міст забезпечує сталість економічного розвитку та підвищення якості життя громад. Вони постійно працюють над розробленням механізмів збільшення кількості жінок у муніципальній владі для досягнення співвідношення 30:70%.

В рамках проекту міжнародної технічної допомоги «Місцевий економічний розвиток міст України» (Проект МЕРМ), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Уряду Канади, з членами АМУ своїм успішним досвідом ділилися колишній керівник Комітету з ґендерної рівності ФКМ Пем МакКоннел з Торонто, мер міста Вейберн Дебра Батон, члени Правління ФКМ і багато інших.

Чоловіків, які очолюють АМУ, вони зуміли переконати, що така представницька демократична організація, як Асоціація міст України, не може не мати в керівних органах жінок. Представницям АМУ вони на власних прикладах показали, як жінкам боротися за участь в органах управління та чому важливо підтримувати інших жінок в їхньому прагненні брати участь у місцевому самоврядуванні та

ҐЕНДЕРНИЙ РОЗРИВ В УКРАЇНІ

У рейтингу Глобального індексу ґендерного розриву 2013 року (The Global Gender Gap Index) Україна серед 136 країн уже третій рік поспіль посідає 64 місце. Її випереджують Киргизька Республіка (63), Російська Федерація (61), Польща (54), Молдова (52).

Згідно з показниками, з яких складається рейтинг, Україна посідає:

- 27 місце – за рівнем освіти жінок;
- 30 – за рівнем економічної участі та можливостей;
- 75 – за рівнем здоров'я та тривалості життя;
- 119 – за рівнем політичної участі.

2006 року в цьому ж рейтингу Україна посідала 47 місце.

* За матеріалами Глобального звіту про ґендерний розрив – 2013: The Global Gender Gap Report 2013 // *http://www3.weforum.org/docs/WEF_GenderGap_Report_2013.pdf*

ФОРУМ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ

державному управлінні, економічних і політичних процесах.

Коли в АМУ побачили, які переваги дає забезпечення рівних можливостей жінок і чоловіків для місцевого економічного розвитку, у членів Асоціації міст України підвищилася мотивація працювати над забезпеченням ґендерного балансу в організації та територіальному управлінні.

«З перших днів роботи ми приділяли увагу питанням ґендерної рівності. Все почалося з формальних перетворень. Проте нині, коли Асоціація внесла зміни у свій Статут і «машина» почала рухатися, її зупинити вже нелегко. Самі жінки відчули в собі силу і зрозуміли, наскільки важливою є їхня участь у прийнятті рішень щодо пріоритетів розвитку громад, системи надання послуг, використання бюджету тощо. З іншого боку, чоловіки – міські голови чимраз більше переконуються в необхідності використання професійного та інтелектуального потенціалу жінок», *– розповідає Людмила Чернявська, спеціаліст з питань ґендерної рівності Проекту МЕРМ*

Як результат організаційну структуру АМУ було змінено. Спершу створено Дорадчий комітет з питань ґендерної рівності, який підготував Резолюцію щодо представництва жінок у Правлінні Асоціації. На її основі було внесено зміни до Статуту АМУ, щоб забезпечити представництво щонайменше 5% жінок у складі Правління. Після цієї зміни вже на перших виборах до Правління було обрано вдвічі більше жінок, аніж задекларовано – 10%. В Асоціації також розроблено Стратегію та створено Секцію з питань забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків.

Олександр Ісип, Кобеляцький міський голова та член Керівного комітету Секції АМУ, так прокоментував важливість заходів, запроваджених Асоціацією, та свої плани щодо забезпечення рівності у своїй громаді:
«95% ресурсів у руках чоловіків, лише 5% – у руках жінок. Це, безперечно, є загрозою демократії, адже не всі члени суспільства можуть рівноправно користуватися вигодами економічного розвитку. У моїй громаді є над чим працювати. Я планую втілювати заходи для активізації участі жінок у житті міста, зміцнення їхньої економічної спроможності: інформувати, надавати пільги жінкам, створювати спеціальні умови для зменшення навантаження на них, полегшення домашньої роботи, яка є суттєвою перешкодою для участі жінок у політиці та економіці»

Отримавши базове розуміння зв'язку між збалансованим представництвом жінок і чоловіків у місцевому управлінні та функціонуванням демократичного суспільства, члени АМУ під новим кутом зору подивилися на перспективи розвитку своїх громад. Вони зрозуміли важливість подолання ґендерної нерівності і на місцевому рівні, і на рівні управління державою.

СТРАТЕГІЯ
забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків Асоціації міст України на 2013–2014 рр.

Ціль 1. Забезпечення рівноправної участі жінок і чоловіків у процесі прийняття рішень в АМУ та органах місцевого самоврядування через дотримання квоти щодо участі жінок у Правлінні АМУ, організацію роботи Секції АМУ з питань забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, вивчення відповідного досвіду міст, організацій та об'єднань, а також можливості його застосування в Україні.

Ціль 2. Сприяння рівності жінок і чоловіків на місцевому рівні (у доступі до управління і користування ресурсами та послугами місцевого економічного розвитку) через реалізацію ініціатив у містах – членах АМУ та поширення відповідної інформації.

Члени АМУ переконані, що рівноправна участь жінок і чоловіків у економічних і політичних процесах, у роботі органів влади на всіх рівнях – це не лише демократично та справедливо, а й економічно вигідно для розвитку кожної громади та країни в цілому. Тому вони не зупиняються на досягнених змінах в Асоціації. Члени АМУ продовжують працювати над розширенням можливостей для реалізації професійного та особистого потенціалу жінок у кожній громаді – вони вбачають у цьому запоруку підвищення якості життя, забезпечення збалансованого розвитку та процвітання України.

МІСЦЕВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК МІСТ УКРАЇНИ

FCM FEDERATION OF CANADIAN MUNICIPALITIES FÉDÉRATION CANADIENNE DES MUNICIPALITÉS

Government of Canada Gouvernement du Canada

Canada

Серія історій успіху місцевого економічного розвитку розповідає про успішні приклади та інноваційні підходи для місцевого економічного розвитку, напрацьовані проектом міжнародної технічної допомоги «Місцевий економічний розвиток міст України» (Проект МЕРМ), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Уряду Канади. Зміст видання є виключною думкою авторів і не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади. Цю та інші історії успіху читайте на сайті Проекту МЕРМ http://www.mled.org.ua/ukr/materials/success-stories